

İSTANBUL MAVİYKEN

TOLGA
GÜMÜŞAY

Remzi Kitabevi

3. BASIM

TOLGA GÜMÜŞAY 1972 yılında Gönenli ailesinin görevli bulunduğu Uzunköprü’de doğdu. Lise öğrenimini 1990 yılında Kadıköy Anadolu Lisesi’nde tamamladı. 1994’te İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi’ni bitirdikten sonra Marmara Üniversitesi’nde Örgütsel Davranış üzerine yüksek lisansını tamamladı. İlk romanı *6 Yıl Tam Pansiyon* 2001’de yayımlandı. *Hiç Kimsenin Kenti* adlı romanı İz TV, *Kareli Öyküler* başlıklı fotoğraflı öykü projesi Habitat TV tarafından belgeselleştirildi. Çağdaş bir İstanbul yazarı olarak da tanınan Gümüşay, insanın varoluşuna ve yaşadığı kentin tüm zamanlarına karşı beslediği tutkuyu; akıcı üslubuyla roman ve öykülerine yansıtılmaktadır.

Bütün eserleri:

6 Yıl Tam Pansiyon (2001)

Pembe Tuvalet (2004)

Geleceği Görme Ortaklığı (2005)

Keskin Naneli Öyküler (2006)

Anormal (2008)

Hiç Kimsenin Kenti (2010)

Hazırlıksız (2012)

Kareli Öyküler (2017)

Genç Kareli Öyküler (2018)

İstanbul Kareli Öyküler (2018)

İstanbul Maviyken (2020)

Veli (2022)

Ceplerine Çiçek Dolduran Çocuk (2023)

Kaçak Roman (2025)

TOLGA GÜMÜŞAY

İSTANBUL
MAVİYKEN

Remzi Kitabevi

İSTANBUL MAVİYKEN / Tolga Gümüşay

© Remzi Kitabevi, 2026

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Ceyhan Usanmaz

Kapak illustrasyon: Sıtkı Görçiz

Kapak tasarımı: Kadir Kaya

ISBN 978-975-14-2290-3

Bu kitabın ilk iki basımı Altın Kitaplar
tarafından yapılmıştır (şubat-Temmuz 2020).

ÜÇÜNCÜ BASIM: Mayıs 2026

Kitabın basımı 1000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.ř., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika No: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah. Matbaacılar Sitesi
4. Cad. No. 77, Bağcılar-İstanbul

Sertifika No: 44903 / Tel (212) 629 0615

*ah diğer şeylerle dolu başka bir dünyaya,
o şeyleri hissedecek başka bir ruha
ve o ruhu bilecek başka düşüncelere sahip olmak...*

HERMANN HESSE
BOZKIRKURDU^(*)

(*) Hermann Hesse, *Bozkırkurdu*, çev. Kâmuran Şipal, YKY, 2007.

1992 KIŞI. BEYOĞLU NEVİZADE’NİN loş bir meyhanesinde, cam kenarı masada tek başıma rakı içiyorum. Vakit gece yarısına yaklaşıyor. Dışarıda lapa lapa kar yağıyor. Arada peçeteyle buğulanan camın göz hizama denk gelen kısmını siliyorum. Kasa tarafında inceden bir alaturka ezgi tıngırdıyor. Başım taş plak gibi tatlı tatlı dönüyor.

Meyhanede benden ve at yarışı kuponu doldurmakla meşgul meyhaneciden başka kimse yok. Zeki Müren’in şarkısını bitirmesini bekleyip güveçte yaprak çiğır sipariş ediyorum. Babamın sevdiği gibi yanında bol sumaklı soğan ve maydanoz istiyorum. Rakıyı da tam onun ölçüsüne göre, ne tek ne duble, bardağın yarısına kadar dolduruyorum. Cemekândaki yansımam kadehini ağzına götürüyor. Kar taneleri rakıyla aynı renk, kadehin etrafında kelebek sürüsü gibi uçuşuyor.

Tam bir yıl önce Selma’yla Unkapanı Köprüsü’nden geçerken taksi camına yansımıştık böyle. Yine kar yağıyordu. Ve biz ağır ağır ilerleyen aracın arka koltuğunda sağa doğru kaykılmış, Haliç’in karanlık sularında olağandışı bir hareketlilik arıyorduk. Taksici, iki şeridi çaprazlamasına kapamış durumdaki kamyonetin ön tarafının hurda haşat oldu-

ğunu söylüyordu. Camlar meyhaneninkinden de hızlı buğulaniyordu. Kâğıt mendille göz hizamızı siliyordum. Diğer avcum Selma'nın buz gibi elini tutuyordu. Taksici köprüünün yamulmuş korkuluklarını işaret ederek, kamyonetin çarptığı aracın muhtemelen oradan denize uçtuğunu söylüyordu. Selma tırnaklarını tenime geçirirken taksiciden hızlanmasını istiyor, ağlamaklı bir sesle eve çok geç kaldığını mırıldanıyordu.

Bilincim kaza yapan aracın uçtuğu yerden Haliç'i boylamıştı. Kâbus görüyor gibiydim. Tam kapanmayan arka camın ince boşluğundan ölümün soğuk nefesini duyumsuyordum. Trafik adım adım ilerliyordu. Ruhum ağır ağır dibe çöküyordu. Parmak uçlarım teker teker hissizleşiyordu. Suya baktıkça alnım, sırtım, avuçlarım ıslanıyordu. Terlediğimi fark etmesin diye elimi Selma'ninkinden uzaklaştırmıştım. Arada can havliyle camı aralıyordum. Selma üşüdüğünü söyleyince, kolu gerisin geri çevirmeye koyuluyordum.

Polis ışığı durmadan dönüyor, sırayla, suya girmeye hazırlanan dalgıçları, kamyonetin hurda dolu kasasını, önümüzdeki araç kuyruğunu, Selma'nın kâğıt rengi suratını ve her biri başka evrenlere aitmiş gibi görünen bu imgeleri birbirine bağlayan kar tanelerini maviye boyayarak aydınlatıyor, sonra tekrar başa sarıyordu...

Meyhaneci güveci masaya bırakıyor. Sumaklı soğanı, diri maydanozu tamam. İncecik, yaprak gibi dilimlenmiş ciğerler baharatlı tereyağının içinde cızırdamaya devam ediyor. Gözlerimi kısıp hâlen ateşten kaldırıldığının farkında olmayan ara sığacı seyrediyorum. Bazen şiirsel bulduğum nesnelere böyle uzun uzun bakınca, annemin yaptığı yağlıboya tab-

lolarmış gibi onları meydana getiren fırça izlerini görebiliyorum.

Gözlerim hâlâ kısık. Bakışlarımı camekâna çeviriyorum. Karın nasıl da yola bir çırpıda çamurunu, çukurunu, çöpünü; bütün çirkinliklerini unutturduğunu düşünüyorum. Bir an için benim yaşamımın da yeniden bir bütünlüğe kavuşması, benliğimi paramparça eden kâbusun başladığı gibi ansızın sona erivermesi mümkünmüş gibi geliyor. Sokak lambasından yayılan zayıf umut ışığının ucunda annemin başı kuğu gibi kıvrılarak babamın omzuna yaslanıyor. Giderek silikleşen varlığım bir süredir gözkapaklarımın içinde aniden beliren böyle hayallere tutunarak ayakta kalabiliyor.

Sonra onlar geldikleri gibi ansızın yok oluverdiklerinde, hiçbir şeyin yoluna girmeyeceğini, yaşamayı bilmediğimi ve asla öğrenemeyeceğimi seziyorum. Çeyrek yüzyıl boyunca, şu zavallı kar taneleri gibi, çoğu zaman neşe ve telaş içinde oradan oraya savrulup durduğumu, kendimi hiçbir gerekçeye dayanmaksızın değerli, önemli, hatta hayatımın hâkimi gibi hissettiğimi; sonra ansızın, hiç beklenmedik bir anda kournuna doğduğum rüzgârın kesilivermesiyle havada bir başıma asılı kaldığımı, artık uçmayı beceremediğim gibi düşerek kar mezarlığına karışmayı da aynı cesaret ve irade noksanlığı sebebiyle gerçekleştiremediğimi; o günden bu yana her tür gerçekliğe karşı uyumumu yitirdiğimi, daha doğrusu aslında baştan beri tam olarak uyum sağlayamamış olduğumu fark ettiğimi, bu farkındalığın beni daha da uyumsuz biri hâline getirdiğini; dışarıdan gelen uyarılar azaldıkça zihnimin içine düştüğü boşluğu geçmiş kayıtlara dayalı rastgele imgelerle doldurmaya başladığımı, benim için hayalle gerçeğin, bugünle

geçmişin işte tastamam böyle iç içe geçtiğini ve yaşamayı bilme noksanlığımı, bu şekilde kendime unutturmaya gayret ettiğimi düşünüyorum.

10

Meyhanenin kapısı gıcırdayarak açılıyor. Ayaz eşliğinde esrarengiz bir adam giriyor içeri. Eteği topuklarına kadar uzanan paltosunun kalkık yakasını tek hamlede indiriyor. Elinin tersiyle omuzlarındaki karı silkeliyor. Temizlemek üzere fötr şapkasını çıkardığında, beden dilinin yansıttığından çok daha yaşlı olduğu ortaya çıkıyor. Sinek kaydı tıraşı, geriye doğru taranmış seyrek beyaz saçları, çizgi inceliğindeki dudakları, dikiş yerleri hafiften ağarmış lacivert takım elbisesi ve kalın bağlanmış sarı kravatıyla bütünüyle başka bir devre ait görünüyor.

Kapıyı topuğuyla ittirerek meyhanenin kar fırtınasıyla temasını kesiyor. *Step* dansını andıran ritmik taban vuruşlarıyla, ayakkabılarına yapışmış buzlu çamurdan kurtuluyor. Benli eliyle pantolonunun arka cebinden ince, kemik bir tarak çekip limon suyu sürülmekten uçları hafif sararmış saçlarını ciddiyetle tarıyor. Tarağını yerine yerleştirirken sağ topuğunun üstünde çeyrek daire çizerek önce meyhaneciyi, sonra beni selamlıyor.

“Ooo hoş geldin Vasili!” diye karşılık veriyor meyhaneci. “Hanidir yoktun piyasada. Özlettin kendini.”

“Hangi piyasadan bahsediyorsun canım benim?” diye soruyor Vasili, eliyle sağ kulağını kepçe yaparak. “Beyoğlu’nda piyasa kaldı da bizim nazarımızdan mı kaçtı?”

Ciddi ifadesi kısa sürede yerini muzip mimiklere bırakıyor. Benden tarafa dönerek, “Efendim, Taksim’le Tünel arasında atılan voltalara denirdi piyasa,” diye açıklıyor. “Akça

pakça kızlar yazın beyaz muslin elbiseler, kışın koyu tayyör-
ler içinde eldivenlerini, şapkalarını, takılarını takar, dantel-
li şemsiyelerini çevirerek nazlı güvercinler gibi gezinirlerdi
caddede. Bir piyasa adabı vardı. Biz de iki dirhem bir çekir-
dek giyinir, şapkalarımızı, beyaz tozluklarımızı takar, kızlara
bakar gibi değil de onların hatırlattığı bir şiire dalmış gibi ge-
çerdik yanlarından. Bazen içlerinden biri çapkınca göz kırpı-
verir ya da tatlı tatlı gülümserdi. Ah, ondan sonrası hava kara-
rıcaya kadar Heykel ile Tünel arasında volta üstüne volta...
Hülyalar gırla... Şıkır mıkır piyasa..."

Meyhaneci öksürerek gülüyor. Kart sesiyle, "İlahi ihtiyar
kurt," diyor. "Şairaneliğin üstünde yine bu gece. Kadehin ya-
nında mı?"

Vasili lacivert ceketini sıyırıp yeleğinin cebindeki rakı ka-
dehini çıkarıyor. Beyaz kumaş mendilinin köşesiyle barda-
ğın ağzını silerken, "Olmaz mı canım benim?" diyor. "Bilmez
misin ki ihtiyar kurtlar en çok sisli geceleri ve su eklendikçe
puslanan kadehleri sever."

Meyhaneci, Vasili'nin kadehinin üçte ikisini rakıyla doldu-
rup üstüne soğuk su ilave ediyor. Vasili'nin keyfi hepten yeri-
ne geliyor. İnce dudaklarını yalayarak kadehini kaldırıyor. Ba-
na dönüp şiir okur gibi tok bir tonlamayla, "Zihnimiz puslan-
sın. Mazimiz canlansın. Güzel insanlar daima hatırlansın!"
diyor.

Kadehimi kaldırıyorum. Ben de mazi ve güzel insanlar
hakkında bir şeyler söylemek istiyorum. Ama yalnızca yut-
kunabiliyorum.

Vasili afili adımlarla yaklaşıyor. Ellerini masaya koyup yü-
züme doğru eğiliyor. Anason kokan nefesiyle sır verir gibi,

“Beyoğlu’nda kar yağışının zamanı devre dışı bırakan bir büyü vardı,” diye fısıldıyor. “Az önce Nevzade’ye girerken başım gayriihtiyari sola döndü. Mösyö Lambo’yu oracıkta, tramvay büyüklüğündeki meyhanesinde, Trakya şarabı doldurduğu şişeleri mumlayıp mühürlerken gördüm.”

Kendi mazimden kurtulup onunkinde oyalanma olasılığı hoşuma gidiyor. “Buyurun,” diyerek karşımdaki sandalyeyi gösteriyorum. “Oturmaz mısınız?”

Vasili dünden razı. Avcunu açıp göğsüne koyuyor. “Şeref duyurum,” diye karşılık veriyor.

Kar yağışı giderek yoğunlaşıyor. Camekânın kapıya yakın tarafında bir tıkırtı oluyor. Başımı o yöne çeviriyorum. Dışarıda bir sokak köpeği patisiyle cama vuruyor. Meyhaneci önce oralı olmuyor. Köpek ısrar edince, at yarışı kuponuna son bir işaret koyup isteksizce ayağa kalkıyor. Sırasıyla tükenmez kalemini ve yakın gözlüğünü gömleğinin sigara cebine yerleştiriyor. Tutulmuş sağ ayağını sürüyerek girişe doğru ilerliyor. Kapıyı aralamasıyla köpek başı önde, mecbur kalmasa rahatsız etmeyecekmiş gibi mahcup bir tavırla içeri giriyor. Vasili’nin ayakkabılarını temizlediği yerde silkinip tüylerini örten kardan kurtuluyor. Terbiyeli adımlarla meyhanecinin oturduğu masanın altındaki elektrik sobasına yanaşiyor. Kızıl çubukların dibine kıvrılıyor. O an hissediyorum: Her şeyin mümkün olduğu bir gece yaşanıyor.

Vasili anlatmaya devam ediyor.

“Bilir misiniz, İlhan Berk, Lambo hakkında ne der? ‘Bu dünyada yaşadığına inanmayan Sait Faik yalnız burada, belki de dünyanın en küçük meyhanesi olan Lambo’da kendi varlığından şüphe duymaz.’”

Ben de dünyada bir tek mekânda olsun, kendimden şüphe duymamak istiyorum.

“Peki, Abidin Dino için nedir Lambo?” diye soruyor bu kez. Kaşlarımı kaldırıp dudağımı büküyorum. Gülümsüyor. Yine kendisi yanıtlıyor.

“Sait Faik’tir... Çünkü sevgili dostunun ancak Lambo’da kendisi olabildiğini bilir.”

Sait Faik’in Abidin Dino tarafından çizilmiş kefal bakışlı kocaman gözlerle küçücük meyhanenin kendi hâlinde insanlarını seyrettiğini, onların arasından öykülerine karakterler seçtiğini, arada da camekândaki yansımasını keserek gizli gizli kendi varlığını kontrol ettiğini hayal ediyorum.

“Orhan Veli de gelir miymiş Lambo’ya?” diye soruyorum.

“Gelmez mi!” diye karşılık veriyor. “O devirde yazar, şair, ressam olunur da Lambo tramvayına binilmez mi? Üstelik Rifat Ilgaz, Orhan Veli’nin Türk edebiyatçılara armağan ettiği bir köşeydi Lambo, demiştir. Hem öyle olmasaydı bile, Sait gelir de Orhan gelmez mi?”

Kısa bir sessizlik oluyor. Vasili dudaklarını büzen incecik tebessüm eşliğinde, “Canan gelmezdi ama...” diyor.

“Canan?”

“Canan ki Degüstasyon’a gelmez/ Balıkpazarı’na hiç gelmez.”

Gülüşerek kadehlerimizi dostça tokuşturuyoruz. Bu mısraları Lambo’nun bankosunda yazdığını varsaydığımız Orhan Veli’nin kanarya sarısı atkısına, ergenlik izleriyle vedalaşmamış hüznünlü suratına, şiirlerini dış fırçasına sarıp kalbinin üstünde gezdirdiği aşklarına içiyoruz.

Vasili keyifleniyor. Gözlerini yumuyor. Derin bir nefesle göğüs kafesini şişiriyor. Doğuştan müzikli, gür sesiyle söylemeye başladığı şarkı, köpeğin şöyle bir doğrulup bizden yana bakmasına neden oluyor:

Deniz ve mehtap sordular seni neredesin?

İnsan ondan dinleyince deniz ve mehtabın böyle sorular sorabileceğine inanıyor.

Aniden duruyor. Gözlerini açarak, “Bu şarkıyı en güzel kimden dinledik, biliyor musunuz?” diye soruyor.

“Dario Moreno,” diye yanıtlıyorum.

“Ah dostum... Bir harikasınız siz! Tebrik ederim.”

Rakısından bir yudum alıp usulca ağzında çalkalıyor. Bektaşi gibi hâllenerek, midesine ininceye kadar içkinin geçtiği her santimin tadını çıkarıyor. Dudaklarını afiyetle yaladıktan sonra anlatmaya devam ediyor.

“Toprağı bol olsun, Dario benden on iki-on üç yaş küçüktür...” Gözü camekânda sildiğim boşluğa dalıyor. “Çok iyi anlaşırdık. O Atina’ya ve oradan da Paris’e geçmeden evvel defalarca beraber çaldık, söyledik. Ben Beyoğlu âşığıydım, o ise İzmir... Bir araya gelince sağa sola sataşmayı, tatlı tatlı atışmayı severdik.”

Tek gözü açık, diğeri yarı kapalı, aynı noktaya bakmaya devam ediyor. Dudakları belli belirsiz kıpırıyor. Gülümser gibi oluyor. Bu dalışlar esnasında varlığını başka bir zamanda sürdürüyor.

Hızla kendini topluyor. Şöyle bir silkinip sırtını dikleştiriyor.

“Konuyu dağıtmayayım... Dario askerlik vazifesini yerine getirdikten sonra Ankara Gar Gazinosu’nda Fransız şansonları, Arjantin tangoları okumaya başlıyor. Güzel de programlar yapıyor... Fakat maalesef o devirde de tıpkı bugünkü gibi sanatçının pek kıymeti yok; eline geçen para orta sınıf bir otelde kalmasına dahi kâfi gelmiyor. Ankara’nın arka sokaklarında, konaklayabileceği ehven bir yer aramaya koyuluyor. Nihayet kıyıda kenarda kalmış bir otelin iki kişilik odasında bütçesine uygun bir yatak buluyor. Otelciye müstakbel oda arkadaşının kim olduğunu sorunca, ‘Geç gelir, her gece içer; şair miymiş neymiş,’ cevabını alıyor. Başka seçeneği bulunmadığından mecburen o odaya yerleşiyor. Bizim Dario biraz pimpirikliydi, laf aramızda... İlk gece tedirginlikten uyuyamıyor. Vakit gece yarısını geçiyor. Saat ikiye doğru oda arkadaşı çıkageliyor. Sarhoş... Fakat efendi birine benziyor. Dario yatakta doğrularak kendisini tanıtıyor: ‘Ben Gar Gazinosu şantörlerinden Dario Moreno.’ Genç adam karşılık veriyor: ‘Ben de Tercüme Kaleminden Orhan Veli.’”

Şaşıyor, keyifleniyor, imreniyorum. Vasili tepkilerimden hoşnut, kahkahası kadehinin ağzından sekip benimkinde çınlıyor.

“Kısa sürede kaynaşıyorlar. Orhan Veli evliya gibi bir adamdı... Kimi gün Dario ona yeni bir tangosunu okuyor, kimi gün o oda arkadaşına, diline doladığı bir şiirini... Orhan Veli fena hâlde âşık o sıralar... Sık sık şu mısraları tekrarlıyor:

Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel

Kelimelerin kifayetsiz olduğunu

Bu derde düşmeden önce.”

Gülümsüyorum. “Orhan Veli’nin kelimeleri de yetmiyor-
sa...” diye mırıldanıyorum.

Vasili hak vererek devam ediyor.

16

“Orhan Veli öldükten sonra, Dario Fransa’da şöhreti yakalıyor. 1957’de yılın en çok alkış alan ses sanatçısı seçiliyor. Brigitte Bardot ile iki film çeviriyor. Ama ne memleketini ne de Ankara’daki oda arkadaşını unutuyor. Seneler sonra Paris’te, burnuna estetik ameliyat yaptırmasının ardından, yeni burnunun hizmete açılışı şerefine lüks bir otelde tören tertipliyor...”

Gözlerini kocaman açıp işaret parmağını şakağında döndürerek arkadaşının tatlı kaçık hâllerini taklit ediyor.

“Bu tören esnasında yaptığı konuşmayı çok kıymetli bir Türk şairinin şiiriyle sonlandırıyor. Bir sonraki İstanbul seyahatinde bir gazetecinin ricası üzerine Dario o mısraları tekrarlıyor:

*Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel
Kelimelerin kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.”*

Bir süre sessizce camekândan dışarı bakıyoruz. Kar taneleri tıpkı güzel insanlar gibi peş peşe ve muhakkak yok oluyor. Peçeteyle, buğulanmış göz hizamızı siliyorum. Bu derde düştükten sonra şarkıların bana hiç de güzel gelmediğini düşünüyorum.

Vasili suskunluktan hiç hazzetmiyor. Şimdi de Beyoğlu doğumlu olduğunu açıklıyor. Özlemle babası Aleksandros ve annesi Evangelia’dan, tatlı ve derin bir düş gibi altın rengi

gün ışığıyla yıkanmış çocukluğundan söz ediyor. Neyse ki bana hiç ailem hakkında soru sormuyor. Konudan konuya atlıyor. Bu içtiğimiz anasonlu rakıya onun gençliğinde “duziko,” yani düz denildiğini, sakızdan yapılma “mastika” rakısının da meyhane raflarından eksik edilmediğini anlatıyor. Kaini’nin Erdek ve Bozcaada şaraplarının tadına doyum olmadığını fakat laf aramızda Lambo’nun Trakya şarabı diye Mürefte şarabı sattığını fısıldıyor. Beyoğlu’nun bir zamanlar ne kadar görkemli bir yer olduğunun kanıtı olarak aklına gelen restoran, bar ve sinema isimlerini saymaya koyuluyor:

“Maxim, Magic, Gloria, Alhambra, Alcazar, Turquoise...”

Şimdi camekânın dışında, Pera’nın ünlü gece kulüplerinde sahneye çıkan dansçıların melek kanatlarından düşen tüyler uçuşuyor.

Vasili’nin efsunlu nefesi bizi Parmakkapı’daki Galatasaray Terbiye-i Bedeniye Kulübü binasının ikinci katında yer alan jimnastik salonunun sandalyelerine üflüyor. Yıl 1930. Vasili yaklaşık olarak benim şimdiki yaşlarımda. Duvara tünemiş üç-dört bedavacı velet dışında salonu dolduran seyircilerin hemen hepsi koyu renk takım elbiseli, kravatlı erkekler. Zil çalıyor. Altıncı devre başlıyor. Vasili kulağıma eğilip ringdeki iki boksörden alabros tıraşlı olanın Rumen Karpen, zille beraber onun üzerine şahin gibi atılanın ise Küçük Kemal olduğunu söylüyor. Seyirciler arasında birkaç tane de kadın bulunduğunu fark ediyorum. Birinin yüzü öyle duru, öylesine güzel ki, gözümü ondan ayıramıyorum. Vasili dirseğiyle usulca dürterek, “Maça bakınız,” diye uyarıyor. “Küçük Kemal birazdan Romanya şampiyonunu nakavt edecek. Nasılsa o hanımefendiyle çok geçmeden tekrar karşılaşacaksınız.”

Tam o sırada Küçük Kemal, Rumen boksörün sağ böğrüne kuvvetli bir kontra indirerek rakibini yere seriyor. Salon-
da bir uğultu kopuyor. Bütün seyirciler ayağa fırlayarak avuç-
ları patlarcasına alkış tutuyor. Gözlerim genç kadını arıyor.
Ama kargaşada onu tekrar görebilmem mümkün olmuyor.
Küçük Kemal nakavt ettiği hasmını centilmence yerden kal-
dırıp yanaklarından öpüyor. O, ringi omuzlarda terk ederken
Vasili kadehini çinn diye benimkine vuruyor. Az önce Küçük
Kemal'in bulunduğu köşede, meyhaneci ayağıyla ritim tuta-
rak radyodan yükselen arabesk parçaya eşlik ediyor.

Vasili hiç susmasın, beni bu zamanın kasvetiyle baş başa bırakmasın istiyorum.

Saat gece yarısını geçeli epey olmuş. Meyhaneci, metal bir tabakta hesabı getirerek kasayı kapatmak mecburiyetinde olduğunu söylüyor. Vasili ile ne kadar çok içtiğimizi adisyonu görünce fark ediyoruz. Ben sırayla ceplerimi yoklayıp ne var ne yok masaya döküyorum. Vasili'den pek bir şey çıkmıyor. Küçük bir miktar ekşiğimiz kalıyor.

Meyhaneci, Vasili'ye, "Bir 'Oçi Çorniye' patlat da ödeşelim o zaman," diyor.

Vasili boşalmış kadehini gösteriyor. Meyhaneci rakı şişesiyle dönüyor. Birer tek, yolluk dolduruyor. Vasili çevik bir hareketle Lambo'nun tezgâhına çıkıyor. Kadehi alnına koyuyor. Gözlerini kapıyor. Orhan Veli, Sait Faik, Rıfat Ilgaz, Bedri Rahmi ve Abidin Dino onu tepelerinde görünce lakırdıyı kesiyor. Hristaki Pasajı'nın Çiçek Pasajı adıyla anılmaya başlamasına neden olan şeffaf tenli, buz mavisi gözlü Beyaz Rus kızlar, yurttaşlarının meyhanesinden yükselen sessizliği duyunca çiçek tezgâhlarını terk edip memleket havası almak üze-

İSTANBUL MAVİYKEN

TOLGA GÜMÜŞAY

Rum Vasili, alnında rakı kadehiyle "Oçi Çorniye" söylüyor...
Barones'in notaları Tarlabası sokaklarına
kar taneleri gibi düşüyor...

Agop Bey sakasının hüzünlü cıvıltıları eşliğinde çayları tazeliyor...
Mucit Kadir son ve en büyük icadı üzerinde harıl harıl çalışıyor...
Denizkızı kadar güzel Bella tavan arasında Chagall'ı
kışkandıracak resimler yapıyor...

Lale Hanım'ın dans gösterisi apartman
daresini pavyona çeviriyor...

Ve 20. yüzyıl İstanbul'unun büyüleyici yaşantısı, Konstantin'le
birlikte okuru da usul usul ele geçiriyor.

*Istanbul Maviyken dili, müziği ve sarıp sarmalayan
atmosferiyle okura kendini adeta mavi camdan bir kar
kürsünde hissettiriyor. Hiç Kimsenin Kenti, Pembe
Tuvalet ve Kaçak Roman'ın yazarı Tolga Gümüşay'dan.*

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-2290-3

9 789751 422903

KDV'den muaftr